

การอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม ในเขตพื้นที่อำเภอเทพา
อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
The Cohabitation of Muslim and Buddhist Communities,
in the Area of Tepa District, Sabayoi District, Natawe District,
and Chana District, Songkhla Province

พระครูปลัดไพรัช จนฺทสโร (กาญจนแก้ว)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการวัดหงส์ประดิษฐาราม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาภูมิหลัง วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนบนความแตกต่างของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม 3) เพื่อเสนอวิธีการการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิมในเขตพื้นที่ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือ การวิจัยที่ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มาผสมผสานกันในการทำวิจัยเรื่องนี้

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภูมิหลัง วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของชุมชนชาวไทยพุทธและมุสลิมในเขตพื้นที่อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา แม้มีวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และด้านความเชื่อแตกต่างกัน แต่ไม่นำไปสู่ความแตกแยก ครั้งอดีตการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์บนความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ล้วนมีความราบรื่น ฉันทัน้องมีการไปมาหาสู่กัน แต่ปัจจุบันหลังจากที่ฝ่ายบ้านเมืองได้ร่วมแสดงเจตนารมณ์ ต้องการให้ทุกฝ่ายมีการปรองดองสมานฉันท์ ทั้งสองชุมชนชาวพุทธและมุสลิม เริ่มเปลี่ยนแปลงสร้างความเข้าใจร่วมกัน

2. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนบนความแตกต่างทางศาสนาในชุมชนชาวพุทธและมุสลิมพบว่า กลุ่มตัวแปรในด้านความสัมพันธ์ระหว่างชาวพุทธและมุสลิม มีความเห็นในการอยู่

ร่วมกันทั้งกลุ่มที่มีจุดยืนที่แตกต่างทางประเพณีและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีหลักความเชื่อที่แตกต่างแต่ไม่แตกแยกสามารถอยู่ร่วมกันได้ โดยอาศัยพบปะพูดคุยอาศัยความเป็นมิตรความเป็นเพื่อนและไม่นำหลักความเชื่อมาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

3. ข้อเสนอวิธีการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม พบว่า กลุ่มตัวแปรเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไป การอยู่ร่วมกัน การปฏิสัมพันธ์ของชาวพุทธและมุสลิม และวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมทั้ง 4 ด้านมีความผูกพันกันอย่างฉันทันที มี การพบปะพูดคุยเรียนรู้ซึ่งกันและกันและการพัฒนาร่วมกัน โดยเน้นคุณค่าของการวางแผนทุกคนมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการฝึกอบรมที่เน้นให้ประชาชนสามารถดำเนินการพัฒนาตนเองด้วยตนเองได้ การแก้ปัญหาความต้องการพื้นฐานโดยอาศัยกลุ่มชนทั้งสองกลุ่มเป็นฐาน การช่วยเหลือซึ่งกันตามประเพณีดั้งเดิม การใช้ประเพณีและวัฒนธรรมและการสื่อสารที่สอดคล้องกับการพัฒนาสืบต่อไป

คำสำคัญ: การอยู่ร่วมกัน, ชุมชนชาวพุทธและมุสลิม

Abstract

The Objectives of this research is; 1) to study background, lifestyle and identity of the Buddhist and Muslim communities. 2) to study the interactions between people on the differences between the Buddhist and Muslim communities; 3) to propose the ways of cohabitation of the Buddhist and Muslim communities in Tepa District, Sabayoi District, Natawe District, and Chana District, Songkhla Province. Mixed Methods Research is the research that uses qualitative research and quantitative research techniques.

The results of research were found as follows:

1 . Background, lifestyle and identity of the Buddhist and Muslim communities in Tepa District, Sabayoi District, Natawe District, and Chana District, Songkhla Province. There are different ways of life, identity and belief. But do not lead to disorganized. In the past, the lifestyle, the identity on the cultural

differences are smooth and brotherly. Nowadays, after the government has shown the intention, to make everyone to be reconciled. Both Buddhist and Muslim communities, start changing, and make a mutual understanding.

2. The interaction between people on religious differences in the Buddhist and Muslim communities found that the variables in the relationship between Buddhists and Muslims, There is a consensus on how to live together in a group that has a different stance on tradition and culture. There are also different beliefs, but not divisibility, can live together. By living, talking, being friendly, being friends and do not bring faith to be concerned in daily life.

3. The proposed method of cohabitation of the Buddhist and Muslim communities was found to be a variable group when comparing opinions about the general condition. Cohabitation, the interaction of Buddhists and Muslims, and the way of life, traditions and cultures of the four aspects are brotherly, meeting, talking, learning, and developing together. By focusing on the value of planning everyone is involved. The use of technology and resources to train people can perform self-development. Solving the basic needs based on two groups of people, helping each other in the traditional way. The use of traditions, cultures and communication in accordance with the development to be continue.

Keywords: Cohabitation, Buddhist and Muslim communities

บทนำ

ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ คือ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา คือ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะนั้น ต่อมา มีการขยายผลมายังอำเภอสะเดา และมาก่อนเหตุที่มีผลกระทบสูงในอำเภอหาดใหญ่ ประมาณ 3-4 ครั้งแล้วนั้น จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน นับได้ว่าเข้าปีที่ 12 แล้ว สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทำลาย

บรรยากาศสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรมแห่งนี้ และต่อเนื่อง ยึดเยื้อ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ประชาชนผู้บริสุทธิ์ ต้องมาสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก เศรษฐกิจในพื้นที่ตกต่ำ รายได้จากสวนยางพารา สวนผลไม้ ชบเซา และที่สำคัญที่สุด ในด้านของการท่องเที่ยวมีค่าเป็น ศูนย์ผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นกับชุมชนทั้ง 4 อำเภอ คือการอยู่ร่วมกันของชุมชนไทยพุทธ และไทยมุสลิม ต่างมีความหวาดระแวงความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน หากภาครัฐและชุมชน ไม่ร่วมด้วย ช่วยกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ในอนาคตก็อาจนำไปสู่ความไม่เข้าใจกัน และนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงได้

แม้ว่าปัจจุบันนี้บรรยากาศในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลาจะเต็มไปด้วยความรุนแรง ภาพของความสูญเสียของประชาชน ผู้บริสุทธิ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ที่มีความเห็นต่างจากผู้ก่อความไม่สงบ อีกทั้งยังเกิดความหวาดระแวง ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งทั้ง 2 ชุมชนคือ ไทยพุทธ และมุสลิมจะปรับตัวอย่างไร จึงจะอยู่ร่วมกันได้บนจุดยืน “แตกต่างกัน แต่ไม่แตกแยกท่ามกลางวิถีการดำเนินชีวิตและ อัตลักษณ์ที่ต่างกัน ทั้งในด้าน ภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมก็ตาม แม้จะมีความแตกต่างกันทั้ง 2 ชุมชน แต่หากใช้ “ปัญญาในการแก้ปัญหา กล้าที่จะใช้ปัญญา กล้าที่จะทะเลาะลงปัญหาต่าง ๆ ด้วยสติปัญญา” (บุลยา, 2552) เมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขในชุมชน ก็จะนำไปสู่การเข้าใจกันและสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ความสงบสุขก็จะเกิดขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธ และมุสลิม ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ในประเด็นการศึกษาว่าทั้ง 2 ชุมชนจะอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุขและยังคงมีปฏิสัมพันธ์อันดีดังเช่นในอดีต ถึงแม้ว่า ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบและความรุนแรง อาจสร้างผลกระทบแก่ชุมชนบ้าง แต่ก็ไม่ได้ทำลายความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนทั้ง 2 ศาสนา จะมีแนวทางใดบ้างที่จะให้ชุมชนชาวไทยพุทธและมุสลิมได้ดำเนินความสัมพันธ์เหมือนเมื่อครั้งในอดีตที่ผ่านมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังวิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน บนความแตกต่างทางศาสนาในชุมชนชาวพุทธและมุสลิม
3. เพื่อศึกษาวิธีการการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา “การอยู่ร่วมกันของชุมชน ชาวพุทธและมุสลิม ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา” ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Method) โดยส่วนแรกจะทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ทราบถึงประเด็นของการศึกษาในรายละเอียดที่สำคัญ และมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญที่ทำการศึกษาอย่างครบถ้วน จะทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึก (In-Depth) ที่มีรายละเอียดชัดเจนสามารถนำมาวิเคราะห์ในเชิงตรรกะ (Analysis) เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ในเชิงประจักษ์ข้อมูล และวิเคราะห์ให้ทราบถึงเหตุผลที่มีส่วนสัมพันธ์กับข้อมูลและนำข้อมูลการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพมาอธิบายผลการวิจัยร่วมกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

กลุ่มชุมชนชาวพุทธและชุมชนชาวมุสลิม ในเขตพื้นที่ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

ศึกษาการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม ในเขตพื้นที่ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่

อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ ในเขตจังหวัดสงขลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Structure In-Depth) จำนวน 1 ฉบับ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน
2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ งานเขียนทางวิชาการต่าง

บทความทางวิชาการ ตลอดจนหนังสือ วารสารนิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ในการนี้ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยงหรือที่มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระและกรอบแนวคิดในการวิจัย และเป็นข้อมูลที่มีส่วนสัมพันธ์กับบทสัมภาษณ์

2. การสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi-formal Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Information Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์พระสงฆ์ระดับชั้นปกครอง พระสงฆ์ระดับลูกวัด ผู้บริหารองค์การพุทธศาสนิกชนและชาวไทยมุสลิมจำนวน 27 รูป/คน โดยคำถามที่จะใช้จะใช้เป็นเพียงแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางของการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิมในสี่อำเภอของจังหวัดสงขลาในการตอบแบบสอบถามนั้น ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทั้งหมดทำให้ทราบภาพสะท้อนข้อเท็จจริงตามกรอบแนวคิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) นำข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้โดยทำพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้ว ไม่มีความชัดเจน ก็จะเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การอยู่ร่วมกันของชุมชนไทยพุทธและอิสลามในเขตพื้นที่อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ได้สรุปการวิจัยตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ภูมิหลัง วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของชุมชนชาวไทยพุทธและมุสลิมในเขตพื้นที่อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัด

สงขลา แม้มีวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และด้านความเชื่อแตกต่างกัน แต่ไม่นำไปสู่ความแตกแยก ครั้งอดีตการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์ บนความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ล้วนมีความราบรื่น ฉันทน์พี่น้องมีการไปมาหาสู่กัน แต่ปัจจุบันหลังจากที่ฝ่ายบ้านเมืองได้ร่วมแสดงเจตนารมณ์ ต้องการให้ทุกฝ่ายมีการปรองดองสมานฉันท์ ทั้งสองชุมชนชาวพุทธและมุสลิม เริ่มเปลี่ยนแปลงสร้างความเข้าใจร่วมกัน “ถึงแม้บริบททางสังคมจะเปลี่ยนไป แต่ความเชื่อใจยังเหมือนเดิม วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมที่มีอยู่ก่อนและสืบทอดมายาวนานสู่ลูกหลานนั้น ยังฝังลึกอยู่ในจิตสำนึก แม้ว่าในปัจจุบันสถานการณ์จะเปลี่ยนไปจากเดิมบ้าง แต่ก็ไม่สั่นคลอนความเป็นรากเหง้าเดิมของคนในชุมชนได้ ซึ่งดูเหมือนจะแตกแยก แต่ไม่แตกหัก ยังประคองกันได้อยู่ ดังนั้นทุกคนควรจะต้องเหนียวแน่น มองเห็นถึงความเป็นคนทั้ง 2 ชุมชน” (พระครูพิทักษ์นิมิตพเขต, 2558) เมื่อความเป็นไทยพุทธและไทยมุสลิมทั้ง 2 กลุ่มต่างก็มีอัตลักษณ์ที่เหมือนกัน แต่ภาษาเท่านั้นที่แตกต่าง ทั้งสองกลุ่มจึงไม่ควรมองข้าม แล้วมาเรียนรู้ร่วมกันกลุ่มมุสลิมก็ไม่ได้สูญเสียอัตลักษณ์ทางภาษามาลายู กลุ่มไทยพุทธก็ไม่ได้สูญเสียอัตลักษณ์ทางภาษาถิ่นใต้ ดังนั้นการใช้ภาษามาลายูและถิ่นใต้อันเดียวกัน จึงเป็นการอยู่ร่วมกันที่จะลดความขัดแย้งในชุมชนได้ดี สามารถคลี่คลายบรรเทาความหวาดระแวงของกลุ่มทั้ง 2 ศาสนา ได้แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยพื้นที่และโอกาสที่เหมาะสมในการสื่อสารด้วย (ประเวศ อินทองปาน, พระครูประสุต โพธิคุณ, พีระศิลป์ บุญทอง, 2559)

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนบนความแตกต่างทางศาสนาในชุมชนชาวพุทธและมุสลิม พบว่า กลุ่มตัวแปรในด้านความสัมพันธ์ระหว่างชาวพุทธและมุสลิม มีความเห็นในการอยู่ร่วมกันทั้งกลุ่มที่มีจุดยืนที่แตกต่างทางประเพณีและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีหลักความเชื่อที่แตกต่างแต่ไม่แตกแยกสามารถอยู่ร่วมกันได้ โดยอาศัยพบปะพูดคุยอาศัยความเป็นมิตรความเป็นเพื่อนและไม่นำหลักความเชื่อมาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ข้อเสนอวิธีการอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม พบว่า กลุ่มตัวแปรเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไป การอยู่ร่วมกัน การปฏิสัมพันธ์ของชาวพุทธและมุสลิม และวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมทั้ง 4 ด้าน มีความผูกพันกันอย่างฉันทน์พี่น้อง มีการพบปะพูดคุยเรียนรู้ซึ่งกันและกันและการพัฒนาร่วมกัน โดยเน้นคุณค่าของการวางแผนทุกคนมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการฝึกอบรมที่เน้นให้

ประชาชนสามารถดำเนินการพัฒนาตนเองด้วยตนเองได้ ผู้นำชุมชนทั้งไทยพุทธและอิสลามจะต้องเพิ่มบทบาทให้มากขึ้นในอันที่จะสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นผู้นำทั้งสองศาสนาต้องตระหนักถึงคำสอนที่ถูกต้องอย่างนำศาสนามาเป็นเครื่องมือและนำคำสอนมาบิดเบือนจนทำให้เข้าใจผิดหลงผิด

นอกจากจะมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งแล้วตัวของผู้ที่อยู่ในชุมชนก็ต้องพลวัตพัฒนาตนเองโดยต้องใฝ่รู้ใฝ่ศึกษารู้เพื่อเพิ่มสติปัญญาไม่ให้เกิดเป็นเครื่องมือของคนอื่นและไม่หลงเชื่อใครโดยง่าย และประพฤติปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่างซึ่งเรื่องนี้ก็ไปสอดคล้องกับผู้นำชุมชนตามธรรมชาติที่บ้านโนนดออำเภอบ้านไผ่ยกกล่าวว่า คนที่นี้มีการศึกษาเป็นส่วนใหญ่การอยู่ร่วมกันจึงมีความปรองดองชุมชนจึงมีความสงบ

อภิปรายผล

การอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิมในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ดินแดนสีชมพูและต้องห้ามเขตพื้นที่ก่อความไม่สงบของกลุ่มทำลายประเทศไทยการสูญเสียที่เกิดกับ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลาประมาณไม่ได้ว่าอยู่ในระดับใดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง มากที่จะคำนวณนับว่า “ต้องสูญเสียรายได้” ไปปีละเท่าไร ไม่มีคำตอบโดยเฉพาะชีวิตของ “คน”

ทุก ๆ ปัญหาที่มีทางแก้ไขแต่ขึ้นอยู่กับความจริงที่ว่ารัฐจริงใจมากน้อยแค่ไหนกับการแก้ปัญหาจากปี 2547 ถึงปัจจุบัน ความสงบสุขอย่างเข้ามาไม่ทั่วถึงใน 4 อำเภอของจังหวัดสงขลาการแก้ปัญหาต้องปล่อยให้เป็นที่ของชุมชนช่วยกันแก้ปัญหาแต่รัฐต้องสนับสนุนและต้องเฝ้าระวังให้คำปรึกษาเพราะชุมชนเขารู้กันเป็นอย่างดีว่าควรจะทำปัญหาในจุดใดเปรียบเสมือนหมอรักษาโรคถ้าวินิจฉัยโรคถูกวางยาถูก ผู้ป่วยจะหายจากโรคร้ายที่กำลังคร่าชีวิตการอยู่ร่วมกันของชุมชน ชุมชนต้องรู้ว่าถ้าจะอยู่ร่วมกันอย่าคิดเอาไรต์เอาเปรียบ พวกตนต้องได้มากกว่าถ้าเป็นอย่างนี้ยิ่งแก่งแย่งเหมือนฝอยขัดหม้ออย่างแน่แท้ ไม่ต้องสงสัยการอยู่ร่วมกันต้องเสียสละอย่าคิดว่าควรได้มากได้น้อย คิดให้มากกว่าคิดที่จะรับเพราะการให้ทำให้รวมใจเป็นหนึ่งเดียว (สืบพงษ์ ธรรมชาติ, พระครูอรุณสิงหธรรม, 2558) ดังพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ร. 6 ว่า

“อันความกรุณาปราณี จะมีใครบังคับก็หาไม่ หลังมาเองดุจสายฝนอันชื่นใจ จาก พากฟ้าสุราลัยสู่แผ่นดิน”

พระราชนิพนธ์บทนี้ทรงสนับสนุนให้ทุกกลุ่มชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติถ้าหากชุมชนใน 4 อำเภอของจังหวัดสงขลาปฏิบัติตามพระราชนิพนธ์ดังกล่าวนี้ในเลยเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ จะเกิดขึ้นในดินแดนที่อำเภอของจังหวัดสงขลาความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของชุมชนปัญหาจึง ตามมา “ฟัง” แล้วขาดการพิจารณาไม่ใช้สติ-สัมปชัญญะใคร่ครวญ เมื่อขาดการใคร่ครวญ บทสรุปก็ต้องทำหั่นกันด้วยนานาอารยบุโธปกรณ์และหลายชีวิตต้องดับสูญเร็วกว่าที่จะดูความ ศริวิไลของโลกใบนี้

สรุป

การอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิม ในเขตพื้นที่อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เดิมที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม มีประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ภาษา ที่แตกต่างกัน แต่ในอดีตทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิมก็ยังสามารถอยู่ ร่วมกันได้ เพราะเคารพในความแตกต่างซึ่งกันและกัน แต่ปัจจุบันมีกลุ่มคนบางกลุ่มอาศัยความ แตกต่างนี้เอง มาเป็นเครื่องมือในการสร้างความแตกแยก ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกันเกิดขึ้น ดังนั้นการจะสร้างความเข้าใจ ภาครัฐ เอกชน และผู้นำชุมชน ต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการ สร้างความเข้าใจร่วมกัน หากคนในชุมชนได้รับความรู้ที่ถูกต้องมีความเข้มแข็งมีความเข้าใจ ตรงกันเหมือนดังญาติพี่น้อง ต่อให้มีใครมาอุบายก็ไม่สามารถทำอะไรได้เพราะเรามีความเข้าใจ กัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิมในส่วนของผู้นำชุมชนจะต้องมีความเข้มแข็งมีความ จริ่งใจต่อกันมีการพบปะพูดคุยกันเพื่อสร้างความคุ้นเคยและมีความเป็นกันเองความ หวาดระแวงจะลดลงผู้นำทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมจะต้องเป็นแบบอย่างในการใฝ่รู้ใฝ่ เรียนทั้งในเรื่องศาสนาและเรื่องทั่วไปเพื่อเสริมสร้างสติปัญญาจะได้ไม่ตกเป็นเครื่องมือของผู้อื่น อีกทั้งยังเพิ่มความเชื่อมั่นเชื่อถือศรัทธาทั้งในกลุ่มชาวพุทธและชาวมุสลิมด้วยเช่นกัน ประชาชน

ในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความร่วมมือในอันที่จะหาแนวทางที่จะรักษาความสัมพันธ์ของคนในชุมชนให้กลับมาเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมเหมือนเดิมดังเช่นอดีต

2. ภาครัฐต้องมีความจริงใจและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในเรื่องของการดูแลรักษาความปลอดภัยให้มีความเสมอภาคมีความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ภาครัฐควรแก้ปัญหาของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา อย่างจริงจังการทำงานของภาครัฐต้องทำให้คนในพื้นที่เกิดความศรัทธาและเกิดการยอมรับในการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมต้องมีความรวดเร็วในการตัดสินใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในเรื่องการเยียวยาการส่งเสริมอาชีพการแก้ปัญหาต้องแก้ไขตรงจุดเพื่อให้สถานการณ์คลี่คลายสู่สภาวะปกติให้เร็วที่สุดประชาชนจะเกิดความมั่นใจและให้ความร่วมมือในอันที่จะแก้ปัญหาไปด้วยกัน

2. ภาครัฐต้องจัดให้มีแนวทางส่งเสริมความสามัคคีในอันที่จะสร้างความสามัคคีให้เกิดในหมู่คณะโดยรัฐต้องสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมที่มีให้กับท้องถิ่นมีการติดตามผลประเมินข้อดี-ข้อเสียปรับปรุงแก้ไขหาจุดบกพร่องความสามัคคี ความสามัคคีหากมีขึ้นในพื้นที่ชุมชนทั้งไทยพุทธและมุสลิมก็จะรู้สึกถึงความปลอดภัย รักษาท้องถิ่น มีพลังมีความหวังที่จะปกป้องท้องถิ่นของตัวเอง

เอกสารอ้างอิง

บุลยา. (2552). *บนรอยทางแห่งรอยธรรมจากพุทธทาสถึง ว.วชิรเมธี*. ใน สุขภาพใจ (บ.ก.).

กรุงเทพมหานคร.

ประเวศ อินทองปาน, พระครูประสูต โปธิคุณ, พีระศิลป์ บุญทอง. (2 กรกฎาคม 2559). *การนำหลักสังคหวัดดู 4 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขต ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา*. มหาคุพานาครุธรรม.

พระครูพิทักษ์นิมพเขต. (15 มกราคม 2558). *วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยพุทธและมุสลิม*. สงขลา.

สีบพงษ์ ธรรมชาติ, พระครู อรุณสิงหธรรม. (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558). ศึกษาบทบาท
พระสงฆ์ในการพัฒนาสังคมตามแนวพุทธศาสนา : กรณีศึกษาพระครูประภาศธรรม
วิธาน (มิ่ง ปภัสโร). มหาจุฬานาครธรรม์(2).